

Izhaja
dvakrat na mesec
ter stane za vse
leto 1 K 60 vin.,
za pol leta 1 K.

Naročnina in inserati
blagovolijo naj se
poslati upravnistvu
„Rodoljuba“ v Ljubljani,
vsi spisi in dopisi pa uredni-
stvu „Rodoljuba“.

RODOLJUB

Za oznanila
plačuje se od štiri-
stopne petit-vrste
16 vin. če se enkrat
tiska; 24 vin. če
se 2krat, in 30 vin.
če se 3krat ali več-
krat tiska.

Pisma izvolijo naj
se frankirati.
Rokopisi se ne
vračajo.

6. števil.

V Ljubljani, dne 19. marca 1903.

XIII. leto.

Sodoma in Gomora na katoliški podlagi.

V Dolenji vasi pri Ribnici so pred tremi leti ustanovili »kmetijsko društvo«, ki pa v resnici ni nič drugega, kakor navaden konsum. Na čelu konsumske zadruga je bil seveda božji namestnik dolnjevaški, slaboglasni kapelan Žužek, ki sedaj v Št. Vidu pri Ljubljani ljudi v nebesa spravija. Poslovodja tega konsuma je bil kaplanov brat. Tri leta že dela ta konsum, to se pravi, tri leta že slepari kmetijsko ljudstvo. Ljudje so kaplanu popolnoma zaupali in se oklenili konsuma, dobivali so slabo blago za svoj denar, a vendar verjeli, da se v konsumu pošteno dela. Konsum je koristil trem ali štirim ljudem, kmetijsko ljudstvo pa je nesramno goljufano. Sleparili in kradli so v tem konsumu kar se je dalo. Končno se je ljudem le začelo svitati, da ni vse v redu in naročili so, da »Gospodarska zveza« sestavi natančno bilanco. »Gospodarska zveza« je poslala svojega revizorja Seliškarja v Dolenjo vas in ta je dočkal, da je konsum pasiven za kakih 7000 K. Toda »Gosp. zveza« ne more in ne more pošteno delati. Namesto da bi bila konsumarjem priporočila razdružitev, jih je nagovarjala, naj s fingiranimi zadolžnicami prepričajo propad društva. »Gospodarska zveza« je torej po svojem »strokovnjaku« Seliškarju učila ljudi slepariti. Predno pa je to novo sleparijo mogla izvršiti, je izvedelo za celo stvar državno pravdnistvo v Novem mestu in odredilo sodno preiskavo. Minoli tedaj je bil preiskovalni sodnik dr. Dolenc v Dolenji vasi in ž njim sta bila tam kot izvedenca dva novomeška trgovca gg. Pauser in Ogorelec. Kaj je preiskava dognala glede stanja konsuma, nam seveda ni znano. A pri ti priliki se je izvedelo, da so se godile v konsumu ne samo goljufije in tatvine, nego še druge reči, take reči, da se človeku kar lasje ježe. V konsumu so imeli Chambre separé, kjer so se godile vsakovrstne orgije. Preiskovalni sodnik je konfisciral v konsumu 72 svinjarskih podob, ki so jih ti katoliški možje rabili za šegetanje živcev in za rafinirano izprijanje deklet. V konsumu je bilo zapepljenih vse polno deklet. 3 so že rodile, 4 pričakujejo to v kratkem, 4 pa čez nekaj časa. Koliko je takih, ki so imele »srečo«, se še ne ve. V konsumu, ki naj vendar preskrbuje kmetijske ljudi z raznimi potrebščinami, so našli mnogo finih likerjev in finega vina. Kmetje tega pač niso kupovali. Konsumski voditelji so naročali te likerje in ta vina na stroške kmetov in ž njimi delectirali

sebe in tista dekleta, ki so se dala ujeti v njihove zanjke. Kaplanov brat je nekemu konsumarju odpisal dolg 50 glid. s pogojem, da mu dovoli »obiskovati« njegovo hčer. Konsum je torej plačeval kaplanovemu bratu — ljubezen. Neki drugi mož je pri svoji ženi zaslačil pobožnega konsumarja, a mu »odpustil« — proti plačilu nekaterih goldinarjev. In še in še! To je grozno. Vidi se, da je dolnjevaški konsum podoban Sodomi in Gomori. Kaj tacega je pač samo mogoče pri popolnoma nič vrednih ljudeh. Škandali v tem konsumu so sramota za vso duhovniško stranko, toliko bolj, ker je duhovniška stranka ta konsum ščitila in zanj agitirala. In ubogi kmetje, ki so kaplanu in njegovemu bratu zaupali, so bili nesramno ogoljufani in okradeni. Nekateri konsumarji so se mastili in si polnili žepe, kmet pa je za svoj denar dobival najslabše blago. Izvedenca pravita, da je vse manufakturno blago, kar ga ima konsum, sam pofel, tako nič vredno, da bi se noben pošten trgovec ne upal takega blaga prodajati. Vse to blago je kupljeno od Židov in nič od ljubljanskih veletržcev. Naši veletržci tudi ne prodajajo takega ničvrednega blaga, a konsumski voditelji so ravno hoteli imeti ničvredno blago, da bi imeli pri njem več dobička in bi torej lahko toliko več pobasali. Žrtli so, žrtli in žrtli — na stroške kmeta, kateremu so pravili, da mu hočejo pomagati. Vse to, kar smo zapisali, je v Dolenji vasi splošno znano. Govori se pa, da je sodna preiskava spravila še mnogo drugih reči na dan. Izvedeli bomo zanje, ako pride do obravnave, a že kar smo danes povedali zadostuje za spoznanje, da konsumi niso družega, kakor klerikalna gnezda za sleparstva in svinjarstva.

Carjev manifest.

Ruski car je sklical lansko poletje kmetijske odseke na posvetovanje, da se doženejo vzroki, zakaj rusko kmetijstvo peša. Dasi se je takrat minister Plehve trudil, da bi car ne zvedel vseh kriwic in nerednosti, ki provzročajo propadanje kmetijstva, je carja obvestil o glavnih točkah veliki knez Aleksander Mihajlovič. To je carja tako ganilo, da je dal izdelati načrte, kako bi se za sedaj odpomoglo vsaj najnujnejšim zahtevam. Izišel je tozadevni carjev manifest, katerega se je vse razveselilo. Na prvem mestu se urejujejo verske in cerkvene zadeve s tem, da se proglašajo svoboda veroizpovedanja, a prevlada se prisodi pravoslavni veri; pravoslavnim svečnikom se zboljša gmotni položaj. Nadaljne naredbe se tičejo kmetijstva in nižjega plemstva, ki se živi tudi

večinoma od dohodkov svoje zemlje. Ta dva sloja sta zabredla zadnja leta v tako bedo, da je neprestano gospodarska kriza v katerem ruskim okrajev. Odpomoči se hoče z ustanovitvijo državnih kreditnih zavodov, predvsem plemenskih in kmečkih bank. Odpravi se tudi nadležno jamstvo kmetov. Uprava gubernij in okrožij se reformira tako, da bodo del njih poslov prevzeli krajevni zastopi, nekake nove avtonomne občinske uprave. Te zadeve bodo skupno uredile komunalne uprave in župnijske oblasti pravoslavni cerkev. — Dobrohotne carjeve naredbe seveda ne bodo odpravile gospodarske krize in socialnega nezadovoljstva, a začetek je storjen in carju se mora priznati, da misli in čuti za svoje podanike.

Papež in Francozi.

Francoski poslanik na vatikanskem dvoru, Nisard, je izrazil papežu čestitke predsednika Loubeta k jubileju. Papež Lev je pokazal vsled tega svoje posebno veliko veselje; zatrjeval je svojo veliko ljubezen za Francijo, izrekel je svojo željo za rast in moč republike. Želel je francoski, naj nikdar ne opusti tega, kar jo je napravilo veliko. Ako bi ne vedeli, da je papež nenavadni diplomat, bi lahko mislili, da blagruje Loubeta in njegovo politiko. Temu pa ni tako. V vaticanu se tresejo jeze nad svobodomiselnost francosko republiko, ki je baš pod Loubetom začela brezobzirno križati klerikalne račune, ki se sestavljajo neposredno v vaticanu. Konkordat, ki ga je sklenil veliki Napoleon s papežem Pijem VII. pred 102 leti, se je začel opasno majati. In le vprašanje časa je, da se konkordat odpove. Boji zoper kongregacije so začetek popolni ločitvi od Rima. Francoska se ima zahvaliti kongregacijam za duševno in gmotno nazadovanje. Nikjer ne vladajo tako nezasišane razmere, kakor v francoskih samostanih. Klerikalizem je razdvojil francosko prebivalstvo z armado, republiko in socialnim napredkom. Počutil se je šol ter to dosegel. Večina bodoče generacije je živela svojo vzgojo v samostanih. Mladina se je vzgojila v teh šolah v duhu, ki nasprotuje državi. Kongregacije bi morale biti zavodi pobožnosti, ljubezni do bližnjega in usmiljenja. A baš nasprotno se je v njih gojilo, kakor povedo kričeči dogodki 221 samostanov »dobrega pastirja« kjer so se njihove žrtve izrabljale do popolne duševne in telesne onemoglosti, potem pa se brez usmiljenja — zapodile v po svetu. Nadalje so francoski samostani zavodi najgrše konkurence industriji, ker se bavijo z dobičkarstvom pri brezplačnih delavnih močeh, česar ne zmorejo še tako poštena in nesebična privatna podjetja. Vse to vedo v vaticanu, vse to ve tudi papež, a vendar blagoslovilja republiko . . .

Domače in razne novice.

— **Dr. Šusteršičevo narodnjaštvo.** Pri obravnavi proti konzumu na Rečici pred okrožnim sodiščem v Celju se je obravnavalo večinoma nemško, in sicer na izrečno, željo zagovornika dr. Šusteršiča, češ, da bode mogel tudi izvedenec iz Prage, Brunner, slediti obravnavi. Da-li je moglo 12 soobtoženih kmetov slediti večinoma nemški razpravi, to je seveda postranska stvar, zato se narodnjak Šusteršič ni brigal. Ti dvanajsteri »jogri« so tudi prav debelo gledali, ko so se kaplan Melhijor, Joža Zorko, župnik Ulčnik in revizor Pelc zagovarjali skoro izključno le v — nemškem jeziku. Celjski Nemci trdó, da so ti gospodje govorili zato nemško, ker so se bali, da bi se soobtoženim kmetom ne odprle oči, ako bi na svoja ušesa slišali, kakšne lumparije so se godile v konzumu na njihovo odgovornost. Značilno je, da se dr. Žlindra, dasi je dva dni ložiral v hotelu »Erzherzog Johann«, niti jedenkrat med tem časom ni prikazal v »Narodnem domu«. Celjski Slovenci sicer niso nikdar imeli Žlindre posebno v čislih, a sedaj vedó dobro, koliko je vredna njegova narodnost. Dosedaj je še vsek Slovenec, bodisi pripadnik te ali one stranke, ako je prišel v Celje, posetil naš »Narodni dom« ter s tem našim stremljenjem izrazil taktno svoje simpatije — Šusteršič je prvi, ki tega ni storil. Čemu tudi, saj »Narodni dom« ne stoji na slovenski zemlji, ampak na tujih tleh — »auf fremdem Gebiete«, kaj ne, Herr Dr. Schustersitz?!

— **Krščanska ljubezen „ljudske posojilnice.“** V bilanci, katero so povodom famoznega »razpusta« konzumnega društva v Marnbergu, Seliškar in konsumarji fabricirali, primanjkovalo je vključ temu, da se je vrednost blaga in inventarja za celih 27.000 K višje postavila v račun še vedno 10.000 K. Ta primanjkljaj prikrikl se je kakor znano s tem, da sta podpisala dekan Hecl in župnik Žmave dolžno pismo čez fingirani dolg 10.000 K. Ko je potem »ljudska posojilnica« dovolila konzumu oziroma Klobučarju posojilo 55.000 K. prevzela je za delež po 45.000 K poroštvo Marnberška posojilnica; za ostanek po 10.000 K pa sta morala »Božja voleka« dekan Hecl in župnik Žmave prevzeti nerazdelno poroštveno in plačilno zavezo. Resnega namena se pravnoveljavnost zavezati seveda nista imela, tudi pomena svojega podpisa se nista zavedala; a podpisati sta to poroštvo morala, češ, sicer se ne bo verjelo, da sta konzumu res dolžna tistih 10.000 K, s katerimi se je deficit sleparsko prikrikl. Obadva smatrala sta torej v svoji zabitosti to poroštvo le za nekako brezpomembno formalnost in se jima še

sanjalo ni, da bo „ljudska posojilnica“ iz njegova poročstva kedaj izvajala konsekvence. A prišlo je drugače. Župnik Žmave je umrl zapustivši kakih 8 do 10.000 K in dve sestri, ki sta njegova pravna dediča. Te dve Žmavčevi sestri hoče sedaj „ljudska posojilnica“ oropati in jim vzeti dedščino. Prijavila je namreč „ljudska posojilnica“ na podlagi nerazdelnega poročstva Žmavčevega svojo tirjatev 10.000 K k zapuščini in zahteva iz zapuščine plačilo; Klobučarja in Heclna pa pušča pri miru. Krščanstvo ljudske posojilnice spravilo bo ubogi ženski na beraško palico. Taki so sadovi katoliške gospodarske organizacije. Kristusovega biča bi bilo treba.

— **Kaplan — morilec.** Senzacionalni proces pred porotnim sodiščem v Celovcu se je končal s tem, da je bil kaplan Tomo Mašek zaradi tatvine in poskušene zavratnega umora obsojen na 15 let v ječo. Senzacionalen je bil ta proces, ker nam je podal strahovito sliko propadlega duhovnika. Ta kaplan je bil priljubljen pri ljudeh in dobro zapisan pri svojih predstojnikih — a sedaj se je izkazalo, da je bil hinavec, lažnik, pijanec in koristolovec, kateremu je bilo dobro tudi najzavrnenejšo sredstvo, samo da pride do denarja. Delal se je gorečega katoličana, vnetega duhovnika — v svojem srcu pa ni imel niti iskricice vere. Kako si je tudi drugače tolmačiti, dejstvo, da je zastupil mašno vino z namenom, da zavda svojega župnika. Maša je najsvetejše opravilo, kar jih pozna katoliška cerkev, saj se pri maši premenita kruh in vino v meso in v kri Jezusa Kristusa. In v kelih je »božji namestnik« vtil strupa, da bi pahnil v grob starega duhovnika-sobrata, katerega je okradel. V tem trenutku, ko je po cerkvenem nauku Bog sam navzočen med svojimi verniki, v tem trenutku je hotel »božji namestnik« Tomaž Mašek zavratno umoriti družega božjega namestnika. Pač res: življenje je časih strašno. Ko je izhajal naš listek »Žrttev razmer«, so se brumne dušice zgražale, češ, saj ni mogoče, da bi duhovnik kaj takega storil. Ni mogoče? Obravnava v Celovcu je pokazala, da so mogoče še vse strašnejše reči, da je celo mogoče, da duhovnik v mašno vino vlije strupa, da bi ž njim pri sveti daritvi umoril svojega sobrata. Gotovo, taki slučajji kakor je slučaj kaplana Maška, se ne zgodijo vsak dan, in veliko krivico bi storil katoliški duhovščini, kdor bi jo metal v isti lonec z blagoslovljeno propalico. Ali nekaj priča ta slučaj vendar: da talar in tonzura nikakor nista jamstvo za osebno poštenje duhovnikov, da more biti duhovnik tudi do kosti izpriden, ničvreden človek. To resnico tajé cerkveni krogi dosledno in predstavljajo vsakega duhovnika kot nekako višje bitje, kateremu se mora vse uklanjati. Saj je celo ljubljanski škof v nekem pastirskem pismu povedal, da je duhovnik, tudi če greši, še vedno več vreden, kakor najpoštenjši liberallec. In tega nazora se škof tudi drži, kakor priča vse njegovo dejanje in nehanje. Mi pa vemo, da so med tistimi, ki nosijo talar, včasih tudi ničvredni ljudje, da oznanjajo

besedo božjo včasih tudi hinavci in pravi ateisti, da opravljajo sv. daritev včasih ljudje, ki bi mesto kolarja zaslužili — štrik. Take ljudi ožigosati, je vzvišeno, je plemenito delo; takim ljudem izpodkopati vpliv pri ljudstvu — je bogoljubno početje; take ljudi moralno ugonobiti, je zaslužno za vero in za cerkev — in zato se mi ne damo za nobeno ceno od tega dela odvrniti, naj stori škof kar hoče. Duhovnik ne sme samo o moralni govoriti, marveč mora sam moralni biti in moralno živeti, mora svoje besede z izgledom podpirati, sicer je hinavec in največji škodljivec ljudstva. Nekaj let šele vihtimo bič javne kritike nad izpridenimi duhovniki in že se je začela med narodom velikanska reakcija proti počenjanju duhovščine, taka reakcija, kakršne ni bilo od šestnajstega stoletja sem. Narod je začel razločevati med poštenimi in nepoštenimi duhovniki in vse ostreje nastopa proti onim, ki zahtevajo, da jim mora biti vse pokorno, dasi ne zaslužijo nikakega spoštovanja. Zadnjič se je žirovski kaplan Lavrič-Vovšar v »Slovincu« pritoževal, da ga ljudje zmerjajo na cesti kadar opravlja cerkvena opravila. Kaj ne spozna Lavrič, da je tega sam kriv? Lavrič živi nemoralno, Lavrič je vedno pijan, Lavrič se vtika v vse, tudi če ga nič ne briga — a vendar hoče, da se ga naj časti in spoštuje, dasi seje le sovražstvo in prepir in pohujšuje celo faro. In kakor z Lavričem, tako je z mnogimi drugimi njegovimi tovariši. In mi naj bi to molče gledali, naj bi molče trpeli, da taki ljudje demoralizujejo narod? Če bi molčali, bi ne bili vredni narodovega zaupanja. In zato ne bomo odnehali dokler se slabi duhovniki ne spokore in dokler se ne vrnejo pred altar, kamor spadajo, jim bomo neusmiljeno za petami in kazali narodu, da so med božjimi namestniki tudi ljudje tacega duha, kakršen je v Celovcu na 15 let obsojeni kaplan.

— **Uspeh klerikalnega poneumnjevanja.** Delavka v tobačni tovarni, Jera Pitteri, je čitala „Slov. Narod“. To je videla in vedela druga delavka Marija Petkovšek in ni ji bilo všeč, kakor še marsikateri drugi ne. A kaj je storila Marija Petkovšek. Stopila je k Jeri Pitteri in jo vprašala, koliko ji plača, da opusti čitanje „Slov. Naroda“. Pitteri je mislila, da se Petkovškova šali in je zahtevala 10 kron. In glej — v soboto je Marija Petkovšek prišla k Jeri Pitteri in ji odštela 10 kron, da več ne čita „Slov. Naroda“. Iz previdnosti je tudi zahtevala, da si našega lista tudi odmoža ne pusti čitati. Jera Pitteri je to obljubila in vzela 10 K. Ta slučaj daje pač misliti. Siromašna delavka, ki se trudi in peha ves teden za nekaj krajcarjev, si takorekoč od ust odtrga 10 K in jih vrže proč, ker živi v veri, da s tem reši Jero Pitteri večnega pogubljenja. To je uspeh duhovniške sugestije, uspeh duhovniškega poneumnjevanja ljudstva. Marija Petkovšek je poštna ženska, a tako blazno verna, da ji morejo duhovniki vse natveziti kar hočejo in da verjame celo tako oslarijo, da bo pogubljen, kdor čita „Slov. Narod“. Marija Petkovšek je pomilovanja vredna, da se pusti na tak

način imeti — za norca od ljudi, katerim le samo za vladanje in za bisago, od ljudi, ki imajo vero samo na jeziku, za denar pa bi prodali še sv. Trojico če bi mogli.

— **Začasno interniran.** V »Primorskem Listu« se je oglasil nekdo izpod Goč, ki toči solze po kuratu Ferjančiču, ki je »začasno interniran«. Kaj začasno interniran? Povejte ljudem prav, da bodo razumeli: Zaprt je, in sicer radi zapeljavanja h krivi prisegi! Zaprt je, zaprt, in brez dvoma ga do Velike noči ne bo. Je pač škandal, da se da zavesti katoliški duhovnik tako daleč, da se ga mora zapreti. In namesto, da bi se sramoval pobožnjak izpod Goč radi takega dejstva, pa se zaletava v »zagrizene liberalce« ter kliče radi »preganjanja« dušnega pastirja kazen na krivične in pravične. Ha, ha! Kdo ga je preganjal? Zločin je storil sam, zato je bil tudi obsojen. Kazen ga je že našla. Poleg liberalcev se mora goški hinavec obregnuti tudi ob liberalno časopisje, češ, kam privede ljudstvo! O ti zvitar grdi! Rečem ti, dá mi ne porečeš; saj je na Gočah zapeljalo ljudstvo vendar klerikalno časopisje in pa kurat-krivoprisežnik, ki je »interniran«! Ali ni tako, prijatelj izpod Goč?

— **Šolska mladina kot stafaža.** V Selcih je umrla mati dr. Kreka. Bila je priprosta ženska, ki si ni lastila druge zasluge, kakor da je rodila zmedenega filozofa dr. Janeza Evangelista Kreka. In vendar se je zgodilo, da je morala iti za njenim pogrebom — šolska mladina. To je nekaj popolnoma novega. Kako pride šolska mladina v Selcih do tega, da služi za stafažo dr. Kreka? Običajno gre šolska mladina samo s pogrebom učiteljev in za šolo zaslužnih mož. Če se udomači šolska praksa, bodo morda še ljubljanski gimnazijci morali za pogrebom dr. Šusteršiča!

— **Občinske volitve na Rakeku pred upravnim sodiščem.** Na Rakeku so klerikalci pri zadnji občinski volitvi precej sleparili. Pa vsaj ne more biti drugače: tam kjer je Andrej Modic, tam je sleparija! Tako so si katoliški poštenjakoviči »priborili« tudi prvi razred. Bilo je sedem glasov naših; osem glasov pa katoliških. Vmes dva posleparjena. Predvsem si je izleparil župan Andrej Modic pooblastilo takomenovanih »Rakovskih upravičencev«. Volil je proti protestu vladnega zastopnika na podlagi pooblastila, koje je podpisala komaj polovica omenjenih upravičencev. Dalje so na volišče prignali gozdnega adjunkta iz Planine ter ga pustili kot Windischgrätzovega »ferbolterja« voliti. Tako sta se s stokanjem in jokanjem skupaj sešila dva klerikalna glasova — in prvi razred je bil naprednjakom ukraden. Leti so se pritožili na deželno vladu, ki pa pritožbe ni hotela uslišati. Nato so šli naprednjaki pred upravno sodišče. Včeraj se je vršila dotična razprava. Rzsodba upravnega sodišča je glas Andreja Modica takoj kasirala, glede glasovanja gozdnega adjunkta pa je zaukazala daljše preiskovanje. Z eno besedo, dotična odločba deželne vlade je popolnoma dvignena in uničena. Katoliki, ki so dosedaj prvi razred zasto-

pali v rakovskem občinskem svetu, pa izgube svoj mandat. Pritožbo naprednjakov zastopal je pred upravnim sod. dr. Ivan Tavčar, Andreja Modica pa je zastopal dr. Ivan Šusteršič.

— **Žegnana bisaga** je tako nenasitna, da mora tudi najdobrodušnejšega človeka obiti jeza, kadar vidi, kako nadležno klerikalci zanjo fehtarijo. Še otrokom ne prizanašajo. »Katoliško društvo detoljubov« v Ljubljani je izdalo povodom papeževega jubileja knjižico, v kateri je z običajnimi frazami na silno pretiran način popisano papežovo življenje. Koncem te brošurice, s katero delajo klerikalci že itak dobre kupčije, pa je čitati: »Položi večkrat kak vinar v svoj hranilniček in ko se je ta napolnil, pa daj tudi kaj prihranjenega denarja za sv. Očeta v Rimu. To miloščino razpošljejo sv. Oče za misijone v razne dele sveta, kakor za poganske otroke in druge dobrodelno namene.« — Torej še otročjim »šparovcem« ne prizanaša klerikalna lakomnost; še tiste krajcarčke, ki si jih otroci prištedijo, bi klerikalci radi potlačili v svojo nikdar sito bisago. In pa to »farbanje« glede porabe Petrovega novčiča. Za misijone in dobrodelne namene se teh miloščin pač še nič ni porabilo. S temi »miloščinami« se vzdržuje cesarsko sijajni papežev dvor, s temi se pasejo kardinali in prelatje, s temi se živi cela vrsta lenuhov in s tem denarjem se drže metrese cerkvenih dostojanstvenikov, ekvipaže in (se zalivajo s šampanjcem. Od nevednih ljudij, od vdov in otrok izprešani denar se v Rimu zapravlja in Rim se smeje, vedoč, da je ljudska neumnost neusahljiv vrelec suhega zlata.

— **Dogodki v Ricmanjih.** »Edinost« poroča: Za nastopom orožnikov, kateremu je bil očitno namen ta, da bi Ricmanjce prestrašili, kateri namen pa se ni dosegel, začelo se je proti Ricmanjcem drugače postopati; takole namreč: proti Ricmanjem so naperjene razne sodno-kazenske ovadbe. Do sedaj so se vršile že štiri kazenske razprave pred c. kr. kazenskim sodnikom v Kopru. Najvažnejša med njimi je bila tretja razprava, ki se je vršila dne 5. t. m. pred kazenskim sodnikom dr. Mattioni-jem. Obtoženih je bilo 13 oseb iz Ricmanj, med njimi sedem možkih in šest ženskih. Med obtoženimi je bila tudi 8-letna šolska deklica. Tožilo jih je državno pravdnništvo, da so dne 17. februarja t. l. prišli v šolo ter zahtevali od novega latinskega kapelana, da jim izroče vse one njihove otroke, ki nimajo še sedem let, da jih odpeljejo domov, ker nočejo, da bi se učili krščanski nauk latinske cerkve. Za pričo je bil pozvan tudi novi gospod latinski kapelan Josip Krančič, ki je pred sodnikom izjavil, da so obtoženci prišli v šolo povsem mirno, da so mirnim načinom zahtevali od njega svoje otroke in da niso rabili nikake sile. Obtoženci so se branili, naglasuje, da so izstopili iz latinske cerkve in da jim je znan zakon, po katerem otroci pod dovršenim sedmim letom sledijo veroizpovedi svojih roditeljev in da torej njih otroci niso bili dolžni ostati na latinskem krščanskem nauku. Na to je sodnik izrekel rzsodbo, v kateri je obsodil petorico v globo

po 20 kron, oziroma po dva dni zapora, četorico pa na globo po 10 kron, oziroma po en dan zapora. Vsi obsojeni so takoj prijavi rekurz in zahtevali prepis razsodbe. Na sodišču je prišlo do drastičnih prizorov med Ricmanjci in novim gospodom kapelanom, kateri se je moral pač prepričati, da je v Ricmanjih popolnoma nemogoč.

— **Umrli** je na Igu dne 12. marca v starosti 76 let bivši župan in posestnik Janez Šenk. Pogreba se je udeležil ves občinski odbor. Rajnik je bil zvest pristaš narodno-napredne stranke. Županil je 12 let, a bil je tudi delaven član cestnega in močvirskega odbora. Komur je znano stanje občine ob času, ko je Šenk prevzel županstvo, mora pripoznati, da je bil marljiv v svojem poklicu. Bil je tudi vzgleden posestnik, kar priča njegovo dobro urejeno posestvo, posebno sadovnjak, ki bo trajen spomin na umrlega moža. Bodi mu zemljica lahka!

— **Mesto Celje glavni de- dič.** V Loki pri Zdanem mostu je umrla gospa Marija Waller, ki je zapustila mestu Celju 60 000 K.

— **Kako so cigani po Krasu hudiča izganjali.** Lani se je klatila po Krasu ciganska družba; nje člani so bili: Ivan Held, Marija Held in nje mož. Osleparili in okradli so tri kmete in dve kmetici. 29. decembra so se priklatali tudi v Opatjeselo. Ravno mračilo se je. Potrkali so na vrata male kmečke hiše ter prosili hišnega gospodarja Franceta Boškina prenočišča. Ta jih ni hotel sprejeti pod streho. Zato spregovoril glavar ciganov navidezno ves obupan tako-le: »O lepi, dobri očka! Vi hočete zdaj enak greh storiti kakor Judež Iškarijot, ki je izdal Kristusa. Mi smo romarji in potujemo na Sv. Goro; vsako leto pa gremo v Rim, da povemo papežu, kako se obnašajo vaši Opajci. Mi smo odrešeniki sveta, brez nas bi se svet podrl. — Te besede so Boškina omečile. Hitro je letel po drva ter zakuril močen ogenj, da bi si cigani ogreli svoje od mraza otrple ude. In res, cigani so se najprej pri ognju dobro ogreli. Ciganka je potem začela kuhati kokoš, katere gotovo ni sama izredila, cigana pa sta začela na citre igrati. Kar zaškrepčejo citre! Začuden vpraša Boškin, kaj da pomenja ta čuden glas. »Ljubi očka«, odgovori mu Held, »ta glas naznanja, da ste vi obseden. Zahvalite Boga, da smo prišli v Opatjeselo; mi znamo hudiča izganjati in rešimo vam tudi vaše vole, ki bi bili drugače v treh dneh pocrkali. — Boškin se je tresel strahu ter cigana milo prosil, naj ga reši hudobnega duha. Cigan usliši in začne svoje opravilo. Najprej poškrabi Boškino glavo z vodo, o kateri pravi, da je blagoslovljena in da jo je natočil iz studenca, ki teče v papeževi spalnici. Potem mu ob- suje glavo z moko. S to zmoceno moko mu namaže obraz in tudi oči, tako da ni Boškin nič videl. To pri- liko sta porabila Held in njegova sestra ter ukradla Boškino celo gnjat, nekaj sira, sladkorja in kave. Ko je cigan na ta način panal hudiča, uk- zal je Boškino, naj mu izroči še to, kar ima v žepu. Boškin dá radovoljno še 2 K in 58 h ciganu, ki mu ob- ljubi, da ponese ta denar papežu, da bo zanj bral eno mašo. 30. decembra so jo cigani popihali v Brestovico. Vzeli so s seboj, kar so bili prejšnji dan nakradli; pred odhodom so Bo- škinu ukradli še eno kokoš — v na- domestilo za ono, katero so prejšnji večer skuhali in použili. — V Bre- stovici stopijo v hišo Frančiške Sta- nič. Nje moža ni bilo doma, delal je v kamnolomu v Sesljanu. Gospodinjo prosijo, da bi smeli skuhati kavo. Kavo Boškinovo! Zvečer je prišel

domov tudi gospodar. Cigani so se znali tem dobrim ljudem tako pri- kupiti, da so jih pogostili in preno- čili. Po večerji so cigani lepo molili z družino rožni venec, potem so šli spat v hlev. Drugo jutro je šel go- spodar že ob peti uri v kamnolom. — Held stopi zdaj pred gospodinjo ter jo tako nagovori: »Lepa gospo- darica! Včeraj nismo hoteli vašega moža ostrašiti — ali vi ste obsedena! Ako bote imela sinove, rodili se bodo z rogovi; vaš mož pa se ponesreči v kamnolomu. Rešitev je le ena: iz vas se mora izgnati hudobni duh, ki je pravzaprav pogubljena duša nekega vašega sorodnika. — »Kaj mi je storiti, da se rešim?« vpraša uboga žena, ki se je vsa tresla. Ci- gan ji odgovori: »Prinesite mi svoje ženitvansko oblačilo, poročni prstan, uhane in vso svojo zlatenino. Vrh tega prinesite mi še eno srajco, par hlač in uro vašega gospodarja, in videla bode, da vas rešimo. — Zenica prinese zahtevane reči in jih položi na mizo pred cigana. Zdaj je začel cigan »pananje«. Napolnil je majhen kozarec z znano blagoslov- ljeno vodo ter vrgel v njo kokošje jajce. Jajce je vzel počasi iz kozarca ter je razbil. Iz razbitega jajca je potem potegnil navidezno koščico, o kateri je trdil, da je koščica pogub- ljenega sorodnika. Na to je prišel Held in njegova žena pljuvati v zrak trde, da tako zapodita pogubljeno dušo. Toda kmalu reče cigan: »Duša noče oditi; ona zahteva še 10 K. Frančiška Stanič je iskala zahtevanih 10 K na posodo po celi vasi in jih je srečno ciganu tudi prinesla. Pa reče zopet: »Storili smo, kar je bilo mogoče, ali to še ne zadostuje. Vi, draga mamka, morate vso to robo z denarjem vred povezati v culo, ter jo nesti o polnoči na glavno cesto. Ustavite se na križpotju in čakajte, dokler ne pride pogubljena duša va- šega sorodnika. Ona vam ho hotela vzeti culo, a vi ji pljunite v obraz in bežati bo morala. — Revica je bila vsa preplašena in je izjavila, da ne gre o polnoči na križpotje za ves denar sveta; ob enem pa je pro- sila cigane, naj neso oni culo na križpotje. Zviti ptiči so se navidezno dolgo branili, a naposled so vendar odšli s culo, obljubivši, da se po treh dneh vrnejo. — Seveda niso šli čakati pogubljene duše, marveč popihali so jo s culo vred proti Mirnu. Med tem se je vrnil mož Frančiške Stanič z dela. Ko je izvedel od žene, kaj se je zgodilo, je o tem hitro ob- vestil žandarmerijo, ki je že drugo jutro v Mirnu ulovila Ivana in Ma- rijo Held. Glavni ptič in izganjalec hudičev je pravici ušel. V petek 6. t. m. je obsodilo tržaško deželno so- dišče Ivana Helda v ječo na 2 me- seca in Marijo Held pa na 6 mese- cev. Vsakdo bo vprašal: kako je pač mogoče, da se take reči dogajajo, kako da je naš narod še v 20. sto- letju tako zabit? Odgovor ni težak. Zato ker ga duhovščina drži v tej neumnosti in to neumnost še neti in utr- juje. Kaj čuda, če verjamejo ljudje v izganjanja hudiča in podobna praznovanja, ko jih duhovniki sami takih reči uče in ko duhovniki sami izganjajo hudiče — seveda za boljšo plačo, kakor cigani.

— **Ropar Weidinger pred sodiščem.** Znani ropar in morilec, Mihael Weidinger — nemškega rodu —, ki je dne 25. januarja letos v Slovenskih goricah umoril Rozalijo Hvalič ter hišo oropal, je bil v soboto pred mariborskimi porotniki. Priznal je vse ter se celo nekako ponašal s svojimi zločini. Povedal je, da je be- račil iz Radgone v Gradec v nadi, da ga primejo in preskrbe za par tednov pri kakem sodišču. Ker pa se mu to ni posrečilo, vrnil se je v Slo- venske gorice, kjer je čeli teden na parni Hvaličeve hiše ležal in čakal, da hči Rozalija zapusti stanovanje, nakar bi mu bilo lahko bolnega nje- nega očeta oropati. Ko mu je bilo

čakanja preveč, je šel dne 25. janu- varja zjutraj v kočo s trdnim skle- pom, da Rozalijo Hvalič zadavi. Na- tanko opisuje, kako jo je zgrabil za vrat, da ni mogla dati niti glasu od sebe, jo vrgel na tla ter ji zadrgnil vrvi okoli vratu. Vse druge podrob- nosti so našim čitateljem že znane. Porotniki so vsa vprašanja potrdili, nakar je bil Weidinger obsojen v smrt na vislicah.

— **Hudič gre po njega!** Dne 5. t. m. je začel pri Gornjem- gradu padati balon, odposlan od c. kr. zrakoplovskega zavoda na Du- naju. Bočani so ga potegnili na tla. Ob tej priliki se je prigodila smešna dogodba. Neki kmet je stal pred hišo. Mož se prestraši in zbeži v hišo. Zaklene vsa vrata in s strahom pričakuje, kaj bode. Misil je, da gre hudič po njega. Ko so drugi ljudje balon privlekli do njegove hiše in ga klicali, naj gre ubitega hudiča gledat, prilezel je počasi iz hiše.

— **V Ptuj** sta se skregala v gostilni neki Ivan Lakner iz Schön- berga pri Wildonu in častniški sluga Kraml zavoljo neke deklice. Pri tem je Lakner zabodel dvakrat z nožem slugo v glavo, da se je zgrudil na tla. Težko ranjeni je hotel potem na vseh štirih uiti svojemu nasprotniku. Ta pa se je ves divji vsedel na njega ter mu zadal tri rane v hrbet. Lak- nerja so zaprli, Kramla pa prepeljali v bolnišnico, kjer dvomijo zdravniki, da bi še okreval.

— **Najden mrtvec.** V soboto popoludne je našel neki deček v Ljub- ljanici pri Fužinah med skalovjem moško truplo. Prenesli so je v mrtva- šnico pri Božjem grobu, kjer so mrt- vega agnosirali kot pogrešanega hlapca Franca Trepotca iz Spodnje Šiške. Franc Trepotec je služil do 2. svečana t. l. pri gostilničarju Valen- tinu Mraku na Marije Terezije cesti št. 14. V noči dne 2. svečana pa je šel z doma in se ni več vrnil. Mož je bil, če je količkaj pil, ves zmešan in je verjetno, da je po nesreči padel v vodo ali pa si je sam končal živ- ljenje, ker se mu je omračil duh.

— **Požar.** Iz Borovnice se nam piše: V teku petih tednov imeli smo tri požare. Kar je posebno čudno, je to, da je požar nastal vsakokrat popol- dan ob 3. uri, ne da bi se zvedelo na kak način da je nastal ogenj. Pred petimi tedni gorelo je v Sobo- čevem, v eno uro oddaljeni vasi od tu, in danes je zopet ne ve se kako požar uničil 3 gospodarska poslopja in le naši, res vrli požarni brambi se je zahvaliti, da ni postala obširna vas žrtva požara.

* **Papežev blagoslov za 1000 kron.** Zadnja leta prihaja to- liko vsakovrstnih katoliških škandalov na dan, da je nemogoče, vse zabeleževati. Pomanjkanje prostora nas sili, da marsikaj prezremo, kar bi bilo jako podučno. Tako n. pr. nismo mogli po- ročati o zanimivi obravnavi, ki se je te dni vršila v Lvovu in pri kateri se je pokazalo, s kako nečednimi sred- stvi je katoliška zavarovalnica „Unio catholica“ varala ljudi. Nekaj pa moramo iz te obravnave le omeniti. Dognala je namreč, da je „Unio catholica“ plačala v Rim 1000 K in za ta denar dobila papežev blagoslov zase in za vse svoje agente. Ne bomo razpravljali o tem, da papežev blagoslov ni zavarovalnici „Unio catholica“ prav nič pomagal, ker je prišla vzlic papeževim blagoslo- vom v bankerot. Nekaj družega nas zanima pri tem slučaju: 1. da so bili deležni papeževga blagoslova tudi Židje, ker je znano, da je imela „Unio catholica“ dosti židovskih agen- tov; 2. da je morala „Unio catholica“ plačati za papežev blagoslov 1000 K. Papežev blagoslov se dobi torej za denar, dobi ga celo nepošteno podjetje zase in za svoje židovske agente. Iz- vrstno! Kakor se vidi so se že vrnili Tecljevi časi.

* **Fonograf s papeževim blagoslovom.** Pariški list „Figaro“

naznanja, da razpošilja njegovo ured- ništvo za 50 frankov fonografično plo- ščo, ki obsega papežev blagoslov, ki ga je podelil dne 3. t. m. v cerkvi sv. Petra. „Ave Marija“, ki jo je govoril pred množico isti dan se dobi za 40 frankov. Edino prodajo ima neki Bettini. Za Ljubljano morda pravzame prepro- dajo Luka Smolnikar.

* **Jezuit in — „copernica“.** Kako zabito je nemško ljudstvo v go- ratih krajih in kako duhovniki delujejo na njegovo poneumnjenje, kaže sledeči dogodek, ki se je izvršil dne 7. t. m. pri okrajnem sodišču pri Sv. Petru na Gor. Avstrijskem. Kmetica Eliza Pfaffen- bichler je obdolžila svoje sosedinjo Elizabeto Pfaffeneder (značilni imeni!), da je copernica, ki ji je zacoprata ži- vino. Pfaffenbichler je vsled tega po- slala svojega moža v Steyr k jezuitom po svet. In res je prišel pater Fellingner v hišo, kadil hišo in hleve ter škropil. Potem je vprašal ženo, koga sumi, da ji je živino zacoprata. Imenovala je svojo sosedo. Jezuit je šel na to k isti v hišo, ji velel poklekni, češ, da ji podeli papežev blagoslov; žena je ubo- gala, a si ni mogla tega čudnega ob- našanja tolmačiti. Pozneje je zvedela za povod ter tožila sosedo zaradi ob- rekovanja. Sodišče je obsodilo prazno- verno kmetico na 25 K globe, dočim se pravemu krivicu, jezuitu ni ničesar zgodilo.

* **„Važna“ iznajdba.** Cinkar Herzog v Nabburgu si je dal patento- vati svojo nenavadno iznajdbo. To je vrč za pivo, ki se sam odpre, ko se ga vzdigne ter se zopet zapre, ko se ga postavi na mizo. S tem je prihranjenih več „konjskih sil“, ki so se rabile pri odpiranju in zapiranju vrčev, pa tudi časa se mnogo prihrani. Korist imajo vztrajni pivci, pivovarji in — država.

* **Mesto brez pokopališča.** V Ameriki je pokrajina Oklahoma, katero bi rada Amerika sprejela med zvezne države. Vsled tega se je že mnogo debatiralo v senatu. Končno pa zve senat velike reči o tej deželi, ki je še podivjana in torej še nezrela za državno. Tako so zvedeli, da nima mesto Enid ki šteje 9000 prebivalcev, nobenega po- kopališča, ker ga tudi baje ne rabi. Ljudi, ki bi umrli naravne smrti, je neki le malo število. Največ ljudi je priseljencev in če od teh enega ali drugega ubijejo, ga pošljejo navadno na zahtevo njegovim sorodnikom. Ako pa bi vendar moral kdo v mestu po- kopan biti, kar se pa prav redko zgodi, ga pa pokopajo kje v kako jamo. Za- raditega bi bilo temu mestu zares po- kopališče odveč.

* **Raje je hotel tepen biti ko zaprt.** Neki učitelj pripoveduje sledeče: „Nekega dečka sem zaradi nemira v šoli obsodil, da bo po do- končanem pouku moral v šoli ostati za kazen. Ta kazen ga je pa močno za- dela, ker je bil vajen, da se je vsaki dan po šoli peljal s stariši v kopališče. Ko sem ga potem zaprl, ostal sem pri njem v šoli. Deček me je tako nepre- stano ganljivo gledal, da se mi je začel smiliti. Vprašam ga, ali mogoče kaj želi, in on me vpraša, ako bi se ne dala ta kazen spremeniti, da bi ga raje natepel in potem spustil. Začuden ga vprašam, zakaj si kaj takega želi in mu razložim, da je vendar to mileja kazen, ako ga po nauku v šoli dalje podržim, kakor pa da ga pretepem. Deček pa pravi na to, da mu je veliko bolje, če ga pretepem, ker to traja samo malo časa, kakor da bi ga za- piral. Deček se mi je tako smilil, da sem ga spustil brez vsake kazni domu.“

* **Carjeve gosli izginile.** Ruski car je imel zelo drage in stare gosli sistema »Stradivarius«. Učili so jih na 100 000 frankov. Nedavno so gosli izginile in vse zasledovanje je bilo dosedaj zaman. Prišli so jim pač na sled v Bruslju, Parizu, Lon- donu in zadnji čas v Berlinu. V vseh teh mestih je gosli neka gospa ponujala v prodajo. Gosli sicer še nimajo, pač pa se je izvedelo, da jih je ukradel neki dvorjanik ter jih po- daril svoji ljubici, ki sedaj išče kupca dragim goslim.

*** Zajec — prežvekovalc.**

Vsled prepira med sv. pismom in pravljicami spominja neki francoski list na sledeči dogodek: Nekoč pride neki Anglež k naravoslovcu Ernstu Renan, ter mu pravi, da prišteva sveto pismo zajca k prežvekovalcem. Renan pravi, da ne ve toliko o svetem pismu, da bi zamogel trditi, da ni res, pa vendar se hoče prepričati: Vzame hebrejsko sv. pismo in ga preišče celega. Končno najde: »Ne jej zajca, dasi je prežvekovalc«. Renan vrže sv. pismo na to stran in pravi: »No, ne dvomim več, da je v sv. pismu zajec prežvekovalc, a tega mi je končno dovolj. Jaz nisem ne zvezdoslovec, ne zemljepisec in ne matematikar. O rečeh, ki jih ne razumem ne govorim. Pa o naravoslovlju pač razumem toliko, da se od sv. pisma ne pustim poučevati. Kot naravoslovec trdim, da zajec ne spada nikdar med prežvekovalce. Če pa sv. pismo tako trdi, je to zmota in ker zmota ne more biti sad božjega razodetja, sem torej prepričan, da ni sv. pismo nikdar od Boga in to hočem tudi konstatirati.

*** Groznje nemškega cesarja Viljema II.** Vladovalci nemški cesar je pri raznih prilikah in neprilikah izustil tako grozilne in oblastne besede, kakor jih je svet pred njim jedva slišal iz ust kakega ruskega samodržca. Že leta 1890. je izjavil glede Bismarckove trme: »One, ki se mi pri tem delu zoperstavijo, z drobim«. Svojo ženo je proglasil za »zgodbe vseh čednosti germanske kneginje«. Pri neki drugi priliki je rekel: »Mi moramo vzgojiti nacionalne mlade Nemce. Želim, da se narodnost pri nas pospešuje«. Dne 18. aprila 1891. je izjavil: »Vojak in armada, ne pa parlamentarna večina in njeni sklepi so ustanovili nemško državo«. Dne 8. septembra 1891. je zapisal v zlato knjigo mestu Monako: Suprema lex regis voluntas (Vladarjeva volja je najvišji zakon). Dne 23. novembra 1891. je govoril rekrutom v Potsdamu: »Rekrutje! Lahko se zgodi, da vam zapovem, svoje lastne sorodnike, brate, da celo starše postreliti, pa tudi tedaj morate izpolniti moje zapovedi brez mrmranja«. Dne 24. februarja 1892. je govoril v Berlinu: »Za velike reči smo še določeni in krasnim dnevom vas peljem jaz naproti. Moj kurs je pravi in tako se bo dalje veslalo«.

*** Čudna reka.** V Arizoni blizu Tuscona teče potok, katerega voda ima lastnost, da v njej les ali rastlinstvo sploh kmalu okameni. Tujci spuste v mreži krompir ali sadje v vodo, a čez par dni dobe svoje stvari popolnoma okamenele.

*** Grozno obešanje.** V Bardu v Tunisu je obsodilo ljudsko sodišče Arabca Mohamed-ben-Mabraut-Ferhihi na vislice, ker je umoril ljubimca svoje žene. Po ondodnem običaju bi se bilo mogče obsojencu odkupiti. Mohamedova rodbina je ponujala očetu umorjenega 600 frankov, več ni imela. Stari Arabec je bil neizprosni ter je zahteval mnogo večjo odkupnino. Še med potjo k vislicam so se vršila pogajanja. Obsojenec je padel staremu Arabcu pred noge ter ga pretresljivo prosil. Vse zaman. Starec je sam zgrabil svojo žrtev, jo vlekel k vislicam ter ji zadrnil vrv okoli vratu.

*** Pariški milijonarji.** Po najnovejši statistiki živi v Parizu privatnih oseb, ki so izkazale letnih 75.000 frankov dohodkov, 2500. Blizu 800 teh milijonarjev je tujcev, ki so prišli v Pariz, da trosijo ugodno svoje premoženje.

*** Koliko tehta milijarda?** Angleški žurnalisti imajo mnogo časa. Tako je eden nedavno izračunal, da tehta milijarda v srebru 5 milijonov kilogramov, v zlatu pa 322.580 kg. V bankovcih po 100 K bi tehtala milijarda 11.500 kg, v bankovcih po 1000 K pa samo 1780 kg. Da bi se cdnesla milijarda papirnih tisočakov

trebalo bi 18 mož, katerih vsak bi nesel 100 kg; za milijardo v stotkih bi bilo že treba 115 mož, za milijardo v zlatu 3226 mož, za milijardo v srebru 40.000 mož, a za milijardo v bakrenem denarju pa celo 1 milijon mož.

*** Zarota šolaric.** V Ameriki je dandanes že vzgoja mladih deklic nevaren poklic. Ravnateljica reformne šole v Ogdonu v državi Utah je prišla na sled celi zaroti svojih učenk. Deklice so sklenile šolo zažgati ter ne ljube jim učiteljice zastrupiti. Sodna oblast je imela pri mladih zrotnicah hišne preiskave ter je pri dveh dobila toliko strupa, da bi lahko z njim zastrupile tisoč oseb.

*** Zavarovanje otrok.** Na Francoskem in v Belgiji zavaruje neka družba novorojenčke. Na medicinski akademiji v Parizu je dokazoval nedavno profesor Budin, kolika moralna nevarnost je tako zavarovanje otrok za brezvestne in lakomne stariše. V Gentu je bilo na ta način zavarovanih 141 otrok, čez 13 mesecev ni bil noben teh otrok več med živimi.

*** Vseučilišni profesor — slepar.** Na nemški univerzi v Pragi je profesor Pavel Dittrich, ki je bil vrhutega do zadnjega zdravnika pri delavski zavarovalnici zoper nezgode. Zavarovalnica mu je plačevala za vsako prvo preiskovanje, ko je moral tudi spisati kratko spričevalo, po 2 K, drugo in tretjo preiskovanje je moral izvršiti brezplačno, za četrto pa je zopet dobil 2 K. Ker je imel vsak dan 40—60 preiskovanj, je bil to za profesorja, ki ima tudi eno največjih lekarn v Pragi, prav lep postranski zaslužek. Toda ni mu še bilo dovolj, temuč ponarejal je spise na ta način, da si je skoraj v vsakem slučaju zaračunal tudi četrto preiskovanje, akoravno ga ni izvršil. Na ta način je osleparil zavarovalnico za več tisoč kron. Ko je prišla stvar v javnost, je takoj odložil mesto zdravnika pri zavarovalnici, pa tudi predavanja na vseučilišču je vstavil ter dobil — dopust.

Loterijske srečke.

Brno, 18. marca.	24, 10, 27, 22, 16.
Dunaj, 14. marca.	53, 78, 61, 32, 90.
Trst, 7. marca.	35, 48, 75, 81, 13.
Gradeo, 14. marca.	16, 57, 71, 75, 4.
Praga, 11. marca.	18, 58, 88, 32, 2.
Lino, 7. marca.	35, 10, 68, 57, 29.

Tržne cene v Ljubljani.

	K	h		K	h
Gov. meso I. kg	1	20	špenič. 100 kg	27	80
" " II. "	1	10	koruzna " "	21	—
" " III. "	1	—	ajdova " "	37	—
Telečje " " "	1	50	Fižol, liter " "	—	20
Praščje m. sv. "	1	60	Grah, " " "	—	40
" pr. " "	2	—	Leča, " " "	—	25
Koštrun. meso "	1	—	Kaša, " " "	—	20
Maslo " " "	2	60	Ričet, " " "	—	—
Surovo maslo "	2	40	Pšenica 100 kg	18	—
Mast praščja "	1	90	Rž. " " "	15	60
Slanina sveža "	1	70	Ječmen. " " "	15	60
" prek. " "	1	80	Oves " " "	15	40
Salo " " "	1	40	Ajda " " "	19	—
Jajce " " "	—	6	Proso, bel. " "	18	—
Mleko, liter " "	—	18	" nav. " " "	16	—
Smetana sl. lit. "	—	80	Koruza " " "	15	—
" kisl. " " "	—	80	Krompir " " "	5	60
Med " " kg	1	50	Drva, trda m ³	7	80
Piščanec " " "	—	140	" meh. " " "	5	60
Golob " " "	—	50	Sen. " " 100 kg	7	60
Raca " " "	—	—	Slama " " "	7	—
Zajec " " "	—	—	Stelja " " "	—	—

Zmešane lase
 kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma
Ludovik Businaro
 v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.
 Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

Šunke
 s kožo 1 gld. kilo, brez kože 95 kr. kilo, brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr. kilo, plečeta brez kosti 90 kr. kilo, suho meso in slanina 80 kr. kilo, preščevel jeziki 1 gld. kilo, glavina 45 kr. kilo, salame ogrske 1 gld. 80 kr., navadne 80 kr., boljše 1 gld. in iz šunke 1 gld. 20 kr. kilo, klobase male po 10 kr., velike po 20 kr. razpošilja proti povzetju od 5 klg. naprej
 (772-1) Janko Ev. Sirc v Kranju.

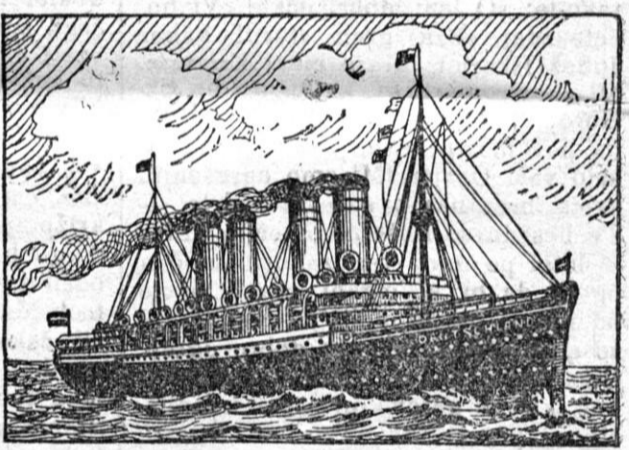
Povsod po Slovenskem
 in še čez mejo razširja se od dne do dne poraba prave in najboljše
kavine primesi
 v prid družbe sv. Cirila in Metoda iz
 I. jugoslov. tovarne za kavine surogate
 v Ljubljani.
Zahtevajte jo povsod!!

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.
 Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.
 Pojasnila dajejo:
 Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaju ali (2073-29)
Anton Reber, konc. agent
 v Ljubljani, Kolodvorske ulice 32.

Najnižje cene **Največji izbor**
 IZDELAVANJE SKRBNOST
 Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
 tovarna dežnikov
 Ljubljana, Mestni trg.

Največje, najhitrejše ter najvarnejše vrste velikanskih parnikov, ki vozijo v Ameriko.
 Hamburg-New York le 6 dni.
 Vožne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno
oblastveno potrjena agentura
 Hamburg-Ameriške linije
 Ljubljana
 Dunajska cesta št. 31
 od južnega kolodvora takoj na desno.

Stanje hranilnih vlog: **17 milijonov kron.** Rezervni zaklad: **nad 400.000 kron.**

Mestna hranilnica ljubljanska
 na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4 1/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. (89-3)

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4 1/2% do 5%.